

XIV МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС ПО ОСМАНСКА СОЦИАЛНА И ИКОНОМИЧЕСКА ИСТОРИЯ

Нина Христова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

На 24 – 28 юли 2017 г. в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се проведе XIV международен конгрес по османска социална и икономическа история – събитие, което е сред най-значимите в световната османистика, организирано от Историческия факултет на Софийския университет, Центъра за регионални изследвания и анализи (ЦРИА), Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Международната асоциация за османска социална и икономическа история (IAOSEN), като българската столица е домакин на събитието за пръв път.

Участниците, включени в конгреса, бяха от 24 държави – Япония, Турция, Гърция, България, Австрия, Великобритания, САЩ, Канада и др. Всички те са водещи специалисти по османистика. Основните теми, групирани в четири секции и редица панели, засегнаха разнообразни аспекти от османската история. Вниманието на изследователите беше насочено върху въпроси, свързани с икономиката, политиката, административната и провинциалната организация на Османската империя, с обществените структури, с особеностите на различните представители на османския елит и изгражданите от тях социални мрежи, с модерното образование и формирането на обществените и политическите идентичности и пр. През дните, когато в София се състоя XIV международен конгрес по османска социална и икономическа история, за пръв път се проведе *workshop*, посветен на османската археология. Подчерта се значението на археологията за османистиката и се засегнаха интересни теми, като например напълно запазения скелет на османска камила от XVII век, открит в Австрия, намерените в Унгария части от китайски порцелан от османския период или османските керамични произведения в Палестина и Йордания. Обърна се внимание на важността на дигиталната хуманитаристика и на нейните методи за анализ на историческите процеси. В един от дните се представи на гостите и на участниците в конгреса проектът *The Openottoman Digital Collaborative*, като се наблегна на необходимостта от създаването на дигитални проекти с цел използването им в османистиката. Имаше и панел, посветен на взаимоотношенията между Русия и Османската империя,

където изследователите засегнаха въпроса как Руската империя възприема Балканите през османския период. А това вероятно е положително, тъй като след определен период контактите между османците и Русия се задълбочават. Теми като тези за османската кинематография и фотография през XIX век са доказателство за богатството и широкия диапазон на работите на изследователите.

Интересен момент бе и представянето на сборника на *Махиел Кил* със статии, чието съдържание е свързано с България от нейния османски период.

Участниците в конгреса, чийто брой не беше малък, към 130 човека, проявиха значителен интерес към българския архив. Мнозина от тях признаха, че в България се съхраняват ценни ръкописи от османския период, което за тях, като учени, би било полезно за дейността им. Домакините на конгреса организираха посещение в Националната библиотека, и по-специално в Ориенталския архив, където гостите имаха възможност да придобият представа за спецификата на българския архив, свързан с османската история, за колекциите му от ръкописи, за начина, по който той функционира.

В това кратко изложение не е възможно да се обърне внимание на всички интересни теми и проблеми, представени по време на конгреса, но е важно да се отбележи, че събитието бе организирано в памет на Халил Иналджък, починал през 2016 г. Проф. Иналджък, който през 2001 г. става почетен доктор на Софийския университет, е създател на Международната асоциация за османска социална и икономическа история (IAOSEK). През 1977 г. в университета „Хаджеттепе“ в турската столица Анкара се провежда първата сесия на Международния конгрес по османска социална и икономическа история, когато проф. Иналджък кани учени, посветили се на изучаване на османската история, от САЩ, Западна Европа, Близкия изток, Северна Африка, Югоизточна Европа и разбира се, от Турция. От този момент научни центрове с утвърден световен академичен престиж стават домакини на конгреса. Четиринадесетото му издание, провело се в България, в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, беше организирано в памет на големия учен, историк и османист Халил Иналджък.

**14TH INTERNATIONAL CONGRESS
OF OTTOMAN SOCIAL AND ECONOMIC HISTORY
AT UNIVERSITY OF SOFIA “ST. KLIMENT OHRIDSKI”**

✉ **Ms. Nina Hristova**
University of Sofia
15, Tzar Osvoboditel Blvd.
1504 Sofia, Bulgaria
E-mail: ninti@abv.bg

ПАЗИТЕЛНИ НА ПАМЕТТА

Фото: Славек Каспер

Музей на поляците, спасявали евреите по време на Втората световна война – „Семейство Улма“, намиращ се в Маркова (Полша)

ИСТОРИЧЕСКАТА ПАМЕТ
В КОНТЕКСТА НА СПАСЯВАНЕТО
НА ЕВРЕИТЕ ПО ВРЕМЕ
НА ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

ПАЗИТЕЛИ на паметта

Уважаеми читатели,

В два поредни броя, рубриката „Пазители на паметта“ на научно списание „История“ е посветена на историята на Полша и помощта, която поляците оказват на евреите по време на Втората световна война.

В сътрудничество с Полския институт в София в книжки 4 и 5 се представят текстове, дело на изследователи от Полския институт за национална памет и от Гданския университет.

В настоящия брой представяме:

Историческата памет в контекста на спасяването на евреите по време на Втората световна война. Уводни думи / *Матеуш Шпитма*

Помощ за евреите по време на Втората световна война. Нови аспекти / *Марчин Уринович*

Съветът за помощ на евреите („Жегота“) в структурите на полската нелегална държава / *Валдемар Грабовски*

Евреи, избягали от гетата и лагерите на територията на окупирана Полша в периода 1942 – 1945 г. / *Гжегож Берент*

В бр. 5 на сп. „История“ очаквайте:

„Който предостави на евреин подслон, достави му храна или му окаже друг вид помощ, подлежи на смъртно наказание“ / *Александра Намисло*

Поляците спасяват евреи в района на Жешов по време на Втората световна война / *Елжбета Рончи*

Немските престъпления срещу поляци, оказващи помощ на евреи в Илжецки окръг / *Себастиан Пьонтковски*

Семейство Улма от Маркова. Символ на поляците, екзекутирани за подпомагане на евреи по време на Втората световна война / *Матеуш Шпитма*